

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 21.6.2021
COM(2021) 331 final

2018/0249 (COD)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**neuvoston vahvistamasta kannasta rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan
rahoitustukivälineen perustamisesta yhdennetyn rajaturvallisuuden rahaston osaksi
annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymiseksi**

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**neuvoston vahvistamasta kannasta rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan
rahoitustukivälineen perustamisesta yhdennetyn rajaturvallisuuden rahaston osaksi
annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymiseksi**

1. TAUSTA

Päivä, jona ehdotus on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle
(asiakirja COM(2018) 473 final – 2018/0249 COD): 12. kesäkuuta 2018

Päivä, jona Euroopan talous- ja sosiaalikomitea on antanut lausuntonsa: 17. lokakuuta 2018

Päivä, jona Euroopan parlamentti on vahvistanut ensimmäisen käsittelyn kantansa: 13. maaliskuuta 2019

Päivä, jona neuvoston osittainen yleisnäkemys on vahvistettu: 7. kesäkuuta 2019

Päivä, jona neuvoston yleisnäkemys on vahvistettu: 12. lokakuuta 2020

Päivä, jona kolmikantakokouksessa on saavutettu alustava yhteisymmärrys: 10. joulukuuta 2020
14. kesäkuuta 2021

Päivä, jona neuvoston kanta on vahvistettu:

2. KOMISSION EHDOTUKSEN TAVOITE

Tämä ehdotus on osa vuoden 2020 jälkeistä monivuotista rahoituskehyspakettia, jonka komissio esitti toukokuussa 2018. Yhteisillä toimenpiteillä, jotka koskevat henkilöiden kulkua sisärajojen yli, ulkorajoilla tehtäviä rajatarkastuksia ja yhteistä viisumipolitiikkaa, varmistetaan vapaata liikkuvuutta koskevan unionin tavoitteen saavuttaminen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella.

Tämän johdosta komissio ehdotti vuosien 2014–2020 sisäisen turvallisuuden rahaston seuraajarahaston luomista perustamalla rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusväline (BMVI) osaksi yhdennetyn rajaturvallisuuden rahastoa. Yhdennetyn rajaturvallisuuden rahaston toisen osan muodostaa tullitarkastuslaitteiden rahoitusväline. Tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälinettä koskevan komission ehdotuksen tarkoituksena oli tunnustaa tulliviranomaisten keskeinen asema kaikkien EU:n rajojen suojelussa (meri-, ilma- ja maarajat sekä postiliikenteen keskuskeskukset), kaupankäynnin edistämiseksi ja kansalaisten suojelemissa vaarallisilta tuotteilta ja tuoteväärrennöksiltä.

Erityisen yhdenmetyt rajaturvallisuuden rahaston perustaminen heijastaa sitä, että sekä rajaturvallisuus että sisäinen turvallisuus ovat painopistealoja, jotka molemmat tarvitsevat oman ja kohdennetumman unionin rahoitusvälineen.

EU:n ulkorajojen tehokas suojele on olennaisen tärkeää tulevien haasteiden hallitsemiseksi ja sisäisen turvallisuuden varmistamiseksi. Tämä on olennaisen tärkeää myös sen kannalta, että voidaan säilyttää Schengen-alue ilman sisärajatarkastuksia.

Viime vuosina on toteutettu useita toimenpiteitä, joilla on vastattu välittömiin haasteisiin ja otettu käyttöön kaikki tarvittavat tärkeät rakennusosat vahvojen ja älykkäiden rajojen varmistamiseksi.

Rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineestä tuetaan näitä käynnissä olevia ponnisteluja ja annetaan lisätukea ulkorajojen turvaamiseen keskittymällä seuraaviin seikkoihin:

- a) tuen lisääminen jäsenvaltioille EU:n ulkorajojen turvaamiseksi;
- b) sen varmistaminen, että rajaturvallisuuden alalla käytetyt laaja-alaiset tietojärjestelmät ovat luotettavia ja että ne voivat toimia saumattomasti keskenään ja kansallisten järjestelmien kanssa;
- c) sen varmistaminen, että EU:n yhteinen viisumipolitiikka mukautuu muuttuviin turvallisuushuoliin, muuttoliikkeeseen liittyviin haasteisiin ja teknologian kehityksen tuomiin uusiin mahdollisuuksiin.

Rahoitustukea olisi jatkettava, jotta jäsenvaltiot voivat kehittää ja parantaa valmiuksiaan näillä aloilla ja tehostaa yhteistyötä, myös asiaankuuluvien unionin virastojen kanssa. Lisäksi sillä autetaan varmistamaan samantasoinen rajojen suojele puuttumalla jäsenvaltioiden välillä vallitseviin eroihin, jotka johtuvat maantieteellisestä sijainnista sekä käytettävissä olevien valmiuksien ja resurssien eroista.

Rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusväline tarjoaa edelliseen ohjelmakauteen verrattuna enemmän joustavuutta. Samalla sen avulla varmistetaan, että rahoitus ohjataan unionin painopistealueisiin ja unionille merkittävää lisäarvoa tuottaviin toimiin. Uusilla mekanismeilla, joilla rahoitus kohdennetaan yhteistyöhön perustuvaan sekä suoraan ja välilliseen hallintointiin, vastataan uusiin haasteisiin ja toteutetaan uusia painopisteitä. Tähän sisältyy niin sanottu temaattinen rahoitusväline, joka tarjoaa ohjelmakauden aikana eri vaihtoehtoja täytäntöönpanomallien suhteen.

3. HUOMAUTUKSET NEUVOSTON KANNASTA

Ensimmäisessä käsittelyssä vahvistettu neuvoston kanta kuvastaa täysin Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission kolmikantaneuvotteluissa 10. joulukuuta 2020 saavutettua yhteisymmärrystä. Kyseinen yhteisymmärrys sisältää seuraavat keskeiset kohdat:

Määrärahat: Kokonaismäärärahat mukautettiin vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen osalta sovittuihin määriin. Yhdenmetyt rajaturvallisuuden rahastosta 6,2 miljardia euroa käyppinä hintoina jaetaan rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen (5,2 miljardia euroa) ja tullitarkastuslaitteiden rahoitusvälineen (1,0 miljardia euroa) kesken. Lisäksi rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineelle osoitetaan 1 miljardin euron lisämääräraha vuoden 2018 hintoina neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 (monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus) 5 artiklassa ja liitteessä II säädetyn ohjelmakohtaisen mukautuksen tuloksena. Tämä 1 miljardin euron lisäys vuoden 2018 hintoina kohdennetaan kokonaisuudessaan (100-prosenttisesti) temaattiseen rahoitusvälineeseen. Lisäksi yhteisymmärryksessä säilytettiin komission ehdotus

lisärahoituksen saamisen ehdollisuudesta väliarviointivaiheessa. Ehdotetun mukaisesti jäsenvaltion on esitettävä maksupyynnöt, jotka kattavat vähintään 10 prosenttia sen ohjelman alkuperäisistä määrärahoista, jotta se voi väliarvioinnin yhteydessä saada ohjelmaansa lisärahoitusta.

Rahoituksen vähimmäisprosenttiosuus: Jäsenvaltioiden ohjelmiin osoitettavista määrärahoista 10 prosentin vähimmäisosuus osoitetaan yhteistä viisumipolitiikkaa tukevaan erityistavoitteeseen, jotta voidaan varmistaa yhdenmukainen lähestymistapa viisumien myöntämiseen ja helpottaa laillista matkustamista ja samalla ehkäistä muuttoliikkeeseen ja turvallisuuteen liittyviä riskejä, mutta jäsenvaltiot voivat poiketa tästä periaatteesta asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

Tuen soveltamisala: Rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineen liitteessä III (Tuen soveltamisala) lueteltujen tukikelpoisten toimien hallinnoinnista sovittiin seuraavaa:

- a) Liite III pysyy jäsenvaltioiden laatimien ohjelmien osalta ei-tyhjentävänä luettelona toimista ("avoin luettelo").
- b) Liitteestä III tulee temaattisen rahoitusvälineen työohjelmien osalta tyhjentävä luettelo toimista ("suljettu luettelo"), hätäapua lukuun ottamatta. Komissio voi lisätä toimia liitteeseen III delegoidulla säädöksellä.

Kolmannet maat ja rahaston ulkoinen ulottuvuus: Yhteisymmärrykseen päästiin seuraavalta pohjalta:

- a) Kolmansissa maissa toteutettaviin ja niihin liittyviin toimiin sisällytettiin lisätakeita (esim. kolmansissa maissa toteutettaville tai niihin liittyville jäsenvaltioiden hankkeille tarvitaan komission ennakkohyväksyntä, ja kolmansiin maihin sijoittautuneet tukikelpoiset yhteisöt voivat saada rahoitusta vain, jos ne ovat osa yhteenliittymää, jossa on vähintään yksi jäsenvaltioon sijoittautunut yhteisö).
- b) Tekstiin sisällytettiin säännöksiä, joilla korostetaan rahaston sisäistä luonnetta ja sitä, että vaikka kolmansissa maissa toteutettavat tai niihin liittyvät toimet ovat edelleen mahdollisia, ohjelmien on ensisijaisesti palveltava unionin sisäistä politiikkaa.

Täytäntöönpanosäädösten hyväksymismenettelyt: Yhteisymmärryksen mukaan temaattisen rahoitusvälineen työohjelmat hyväksytään täytäntöönpanosäädöksillä tarkastelumenettelyä noudattaen (mukana on lausunnosta pidättymistä koskeva lauseke). Hätäavun osalta tekstiin sisällytettiin nopeampi, sellaisenaan sovellettavien täytäntöönpanosäädösten menettely. Vuotuisen tuloksellisuuskertomuksen malli hyväksytään täytäntöönpanosäädöksellä neuvoo-antavaa menettelyä noudattaen.

Monikäyttölaitteet: Yhteisymmärryksessä laajennetaan laitteiden ja tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien monikäyttöisyyden soveltamisalaa. Niitä voidaan käyttää tullivalvonnan ja luonteeltaan monikäyttöisten merioperaatioiden lisäksi myös kahden muun sisäasioiden rahaston, erityisesti sisäisen turvallisuuden rahaston ja turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston, tavoitteiden saavuttamiseen (enintään 30 prosenttia kokonaiskäyttöajasta), kunhan näiden laitteiden ensisijainen käyttötarkoitus ja tieto- ja viestintätekniiset järjestelmät ovat asetuksen mukaisia ja päällekkäinen rahoitus vältetään.

Toimintavälineet: Jäsenvaltioiden sovittiin olevan vastuussa Euroopan raja- ja merivartioviraston vahvistamien normien noudattamisen varmistamisesta, mutta niiden ei kuitenkaan ole tarpeen pyytää viraston hyväksyntää.

Etsintä ja pelastus: Rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineestä tuetaan etsintä- ja pelastusoperaatioita tilanteissa, joita saattaa syntyä merirajojen valvontaoperaatioiden aikana.

Operatiivinen tuki: Rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälineestä operatiiviseen tukeen osoitettavissa oleva osuus nostettiin 33 prosenttiin (komission ehdotuksen 30 prosentista).

Viisumit: Yhteisymmärryksessä sovittiin, että apua voidaan myöntää alueellisesti rajoitettujen viisumien myöntämiseen humanitaarisista syistä, kansallisen edun vuoksi tai unionin viisumisäännösten mukaisten kansainvälisten velvoitteiden vuoksi.

Laaja-alaisten tietojärjestelmien rahoitus: Sovittiin, että tukikelpoisten tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien ja laaja-alaisten tietojärjestelmien luettelo on tyhjentävä ja niille voidaan osoittaa suurempi, 90 prosentin yhteisrahoitusosuus.

Rahoituksen yhdistäminen: Ehdotuksen 19 artikla, jossa säädettiin mahdollisuudesta rahoitusta yhdistäviin toimiin, poistettiin.

Kansainväliset organisaatiot: Tekstiin sisällytettiin uusia säännöksiä kansainvälisten organisaatioiden tarkastuksesta ja valvonnasta.

Tuloksellisuuden indikaattorit: Liitteissä V ja VIII esitettyjä tulos- ja tuotosindikaattoreita virtaviivaistettiin.

Taannehtivuus: Tekstiin sisällytettiin taannehtivuussäännöksiä sen huomioon ottamiseksi, että säädöstä ei hyväksyttäisi ennen vuoden 2020 loppua.

Lainsäätäjien saavuttamassa yhteisymmärryksessä säilytetään yleisesti ottaen komission alkuperäisen ehdotuksen tavoitteet, vaikka sovittu kanta merkitsee hieman vähemmän joustavuutta ja yksinkertaistamista kuin alun perin ehdotettiin. Yhteisymmärrystekstissä säilytetään alkuperäistä ehdotusta vastaava tavoitetaso, ja se tarjoaa toimivan oikeusperustan välineen tavoitteiden täytäntöönpanolle.

Komissio ilmoitti 10. joulukuuta 2020 päätökseen saatetuissa poliittisissa kolmikantakokouksissa voivansa hyväksyä Euroopan parlamentin ja neuvoston välillä sovitut seikat lopullisen yhteisymmärryksen saavuttamiseksi.

4. PÄÄTELMÄ

Komissio hyväksyy neuvoston kannan.